

Liikkuvan Arjen Design -projektin itsearviointi 2012

Ketä varten arvioidaan ja miksi

1. Rahoittajalle

EAKR- ja ESR-hankkeissa rahoittaja tekee paitsi ohjelmaston arviointityötä, myös yksittäisten projektien arviointia suhteessa sille asetettuihin tavoitteisiin, ja resursseihin. Tämänkaltainen arviointi toteutuu rahoittajalle raportoitavien määrällisten ja laadullisten projektia koskevien tietojen avulla väliraportteina, seurantatietoina ja projektin loppuraportointina. Kuten Petri Uusikylä ja Anna-Kaisa Mäkinen toteavat (Tiedosta-arvioi-paranna), tämänkaltainen arviointi ei usein juuri hyödytä itse projektia, koska se ei sisällä palautetta, jonka perusteella projekti voisi kehittää toimintaansa.

2. Omalle organisaatiolle

Metropolia Ammattikorkeakoulun kulttuurin ja luovan alan klusterissa on vuodesta 2008 toteutettu järjestelmällistä kehitystyötä klusterin projektien arviointikäytäntöjen kehittämiseksi. Liikkuvan Arjen Design -hankkeen arvioinnit liittyvät tähän laajempaan kehitystyöhön, jota on toteutettu useassa muussakin klusterin TKI-hankkeessa.

Hankearvioinnin hyödyt liittyvät mm. koulutusohjelmien ja hankkeiden toimintojen ja toimijoiden välisen yhteistyön sujuvuuden kehittämiseen ja hankkeiden tunnettuuden lisäämiseen emo-organisaatiossa. Käytännössä henkilöstön osallistumista hankkeisiin halutaan tehostaa paikantamalla arviointityöllä kehittämistä tarvitsevia käytäntöjä ja toiminnan osa-alueita. Arvioinnin tavoitteena on myös paikantaa niitä keinoja, joilla voidaan madaltaa opiskelijoiden hankkeisiin osallistumisen kynnystä.

3. Projektille

Sisäisen arvioinnin kautta projektien toimintaa ja käytäntöjä pyritään kehittämään projektin toteutusaikana. Arviointi ei tapahdu ainoastaan jälkikäteen, vaan sitä voidaan hyödyntää koko projektin keston ajan. Arviointiraporteissa esitetyt kehitysehdotukset tuodaan esille ja niiden lähtökohtana olleita mahdollisia ongelmia seurataan myöhemmissä arvioinneissa. Tätä kautta on myös mahdollista kehittää menetelmiä ajallisesti pidempikestoisille toiminnan kehittämisen prosesseille.

Miten arvioidaan

Kyselylomake

Metropolian kulttuurin ja luovan alan klusterissa on kehitetty kyselylomaketta, jonka kysymykset liittyvät projektin eri osa-alueisiin (vastaukset liitteenä 2). Kyselylomake on muokattu Liikkuvan Arjen Design -hankkeen erityispiirteet huomioiden. Arviointikyselyyn vastasi yhdeksän ohjausryhmän jäsentä ja seitsemän projektin työntekijää.

Focus group – haastattelu

Focus Group -haastattelu (menetelmästä enemmän ks. esim. Madriz 2000) rakennetaan lomakekyselyn kysymyksenasettelun ja tulosten ympärille. Aluksi ryhmässä voidaan käydä läpi kyselyn tulokset ja siinä korostuneesti esille tulleet seikat. Tämän jälkeen varataan riittävästi aika keskusteluun, jossa lomakkeen kysymykset käydään läpi. Haastattelua ohjaavana ajatuksena on antaa kaikkien näkemysten nousta esille ja tämä jälkeen täsmentää kysymyksiä niitä osa-alueita, joista syntyy eriäviä mielipiteitä. Tämänkaltaisessa ryhmähaastattelussa tietyt asiat nousevat esille useita kertoja ja niiden pohjalta on mahdollista paikantaa myös projektin toiminnan kehittämisen kannalta olennaiset alueet.

Yhteenvedo käydyistä keskustelusta

Vantaan designikkunassa arviointikeskusteluun osallistuivat Päivi Fredriksson, Antti Pönni, Anna-Maria Vilkkunen, Pasi Pänkäläinen, Merita Soini ja Päivi Keränen Metropolista, Pauli Vennervirta Suomen ympäristöopisto Syklistä ja Tarja Jääskeläinen HSL:stä. Keskustelua veti Leena Björkqvist ja muistiin kirjaajana toimi Irene Alsti-Lehtonen Reitin hankkeesta.

Arviointikyselyssä saadut vastaukset olivat pääasiassa tasaisen positiivisia. Käydyn keskustelun pohjalta tunnistettiin seuraavia havaintoja, jotka on tarpeen huomioida jatkotyöskentelyssä (yksityiskohtaisempi keskustelumuiotio liitteenä 1):

- Osa ohjausryhmästä ei kokenut osaamistaan hyödynnettävän projektissa tarkoituksen mukaisesti ja ehkä sama vastaaja ei myöskään ollut sitoutunut tehtävään kehitysohjelmaan. Ohjausryhmän osallistumiseen on syytä panostaa projektissa
- Opiskelijaprojektien käyttö kehitysohjelmassa sai erittäin positiiviset arviot sekä ohjausryhmältä että projektin työntekijöiltä. Myös edelliseltä vuodelta kerätty opiskelijapalautte oli positiivista. Opiskelijapalautteen keräämistä projektissa tulisi kuitenkin systematisoida.
- Kokonaisarviot projektin toiminnasta ja toimenpiteistä olivat hyviä ja tasaisia, minkä arvioitiin osoittavan, että projektissa tehdään oikeita asioita.

- Arviointiin osallistuneet kokivat projektin tukevan hyvin oman organisaationsa toimintaa. Tämän arvioitiin johtuvan ennen kaikkea projektin toimenpiteiden tiiviistä nivoutumisesta olemassa oleviin isompiin kehityshankkeisiin ja toisaalta toteutusten integroimisesta osaksi Metropolian opetussuunnitelmiin sisältyviä kokonaisuuksia. Vaaraa hankkeen institutionalisoitumisesta ei arvioitu todennäköiseksi uhaksi.
- Projektissa voitaisiin vielä enemmän kiinnittää huomiota kehittämiskumppaneiden keskinäiseen verkostoitumiseen ja tutustumiseen. Käytännön keinona tähän esimerkiksi paluu käytäntöön, jossa ohjausryhmä kokoontuu vuorotellen jäsentensä organisaatioissa.

LIITE 1

Liikkuvan Arjen Design -arviointi 12.12.2012 - keskustelumuistio

Paikalla: Anna-Maria Vilkuna (keskustelun vetäjä), Leena Björkqvist (keskustelun vetäjä), Merita Soini, Päivi Keränen, Irene Alsti-Lehtonen (kirjuri), Päivi Fredriksson, Pauli Vennervirta, Pasi Pänkäläinen, Antti Pönni, Tarja Jääskeläinen.

Hankkeen suunnitelmallisuus ja organisoituminen

Leena Björkqvist (LB) kertoo tämän osion keskiarvojen olleen hyviä. Resurssien puute tuli kuitenkin esille. Merita Soinin mukaan resurssien puute tuli esille siten, että siihen, mitä oltaisiin haluttu saada aikaan, ei oltu varattu rahaa. Sponsoreilta riitti rahoitus siihen, mitä nyt saatiin aikaan. Lasimaalauksiin tms. ei ollut rahaa. Soinin mukaan keväällä pitäisi yrittää hankkia sponsoreita, mikä on kuitenkin yllättävän aikaa vievää. Siinä mielessä rahoituspuoli oli ongelmallinen. Päivi Fredrikssonin (PF) mukaan kyseiset kulut olivat kuluja, joihin rahoitusmalli ei mahdollistanut. Tämä olisi Fredrikssonin mukaan ollut hyvä huomioida omassa organisaatiossa.

Anna-Maria Vilkuna kysyy, onko rahoituksen toteutuminen kriittistä?

Pauli Vennervirta näkee sen rajoittavana tekijänä. Hänestä myös sponsoreita täytyy hankkia lisää. Kyseessä ei ole suuria summia, mutta nekin olisi tärkeä saada mukaan.

Björkqvist kehottaa miettimään, mitä voitaisiin vielä tehdä. Yhdessä ohjausryhmäläisen huomio kiinnittyi siihen, ettei omaa osaamista oltu koettu hyödynnettävän riittävästä hankkeesta, mikä voi aiheuttaa sitoutumisvaikeutta. Soini kertoo, että osaan ohjausryhmäläisistä on oltu aktiivisesti yhteydessä, koska projektin toteutukset liittyvät muutamiin organisaatioihin tiiviisti. Samalla osa ohjausryhmästä on kuitenkin jäänyt etäisemmäksi, pelkän projektin tiedotuksen varaan, heiltä ei myöskään olla saatu näkemyksiä projektin ohjaukseen. Björkqvist kehottaa miettimään, miten ohjausryhmän jäsenet saataisiin paremmin mukaan. Ohjausryhmässä tapahtuneet paljon muutokset ovat Fredrikssonin mukaan tuoneet omia haasteita mukanaan. Vilkunan näkee keskeisenä jatkotoimena ohjausryhmän hyödyntämisen, sillä tämän ryhmän kohdalla hajontaa vastauksissa oli myös eniten. Björkqvist ehdottaa soittokierrosta ohjausryhmäläisille heidän kiinnostuksestaan projektia kohtaa. Vastauksien avulla saisi hyvin selville, kuinka moni oikeasti haluaa jatkaa hankkeessa.

Soini toivoo ohjausryhmän jäseniä muihinkin mukaan kuin vain ohjausryhmän kokoukseen kuten esimerkiksi osalliseksi suunnitteluun? Tällaista ei ole vielä pystytty hyödyntämään. Pasi

Pätkäläisen mielestä on haasteellista saada mukaan organisaatioita yhteen kertomaan omista projekteistaan tms.

Opiskelijoiden mukana olon näkyminen vastauksissa on Björkqvistin mukaan oikein hyvä merkki. Se kertoo, että opiskelijaprojektit koetaan hyvänä tapana toteuttaa kehittämistyötä. Tarja Jääskeläisestä opiskelijoiden kanssa työskentely on ollut piristävää, saanut uusia tuulia.

Projektin toiminta ja toimintamallit

Kokonaisarviot ovat hyviä ja tasaisia, mikä osoittaa, että projektissa tehdään arvioitsijoiden mielestä oikeita asioita.

Yhteistyö

Björkqvistin mukaan on mielenkiintoista, että vastaajat näkevät hankkeen tukevan organisaation toimintaa. Hänestä kannattaakin miettiä, miten organisaatiot voivat käyttää näitä asioita. Hankkeesta kun ei saa tulla instituutio.

AP: Opetus, aluekehitys, monialaisuus toteutuu AP:n mukaan hankkeessa. Hanketta ei siis tehdä hankkeen vuoksi. Keränen näkee hankkeen hyödyn muun muassa siinä, että se linkittyy olemassa oleviin asioihin, toisin sanoen vaikuttamismahdollisuudet ovat hyvät ja hankkeelle on tilausta.

PV: Samaa toimintamallia olisi hyvä saada toteutettua muillakin asemilla. Että saadaan juuri tällainen malli, jota pystytään monistamaan. Itse haluaisin jatkaa tätä.

Pätkäläisen mukaan on toimittava niin sanotusti ”isolla pensselillä”. Jos ratkaisu on tuote, palvelu, promo, hyvä niin. Ei siis sorruta nätisti ”siniseksi maalaamiseen”, vaan oikeasti kuunnellaan ja toteutetaan kaupungin tarpeita. Näin on juuri toimittu. Pätkäläisestä opiskelijoiden ja ammattikorkeakoulun ei tarvitse pysyä omassa boksissaan. Jos halutaan suunnitella isoa, mutta tarpeellista, on tärkeä mennä rohkeasti mukaan. Fredrikssonin mukaan arvioinnissa juuri näkyi se, että kumppaneiden taholta koettu juuri näin.

Björkqvist: Näen riittävästi kehittämiskumppaneiden toimintaa -väittämässä huonompia arvosanoja. Liittyy ja on yhteys varmaan ohjausryhmän aikaisemman väittämän kanssa. Kannattaa miettiä tässä vaiheessa, mihin keskitytään.

Avoimet vastaukset

Kuinka hyödynnetään työskentelytapaa.

LIITE 2

Liikkuvan Arjen Design itsearviointilomakkeen vastaukset, joulukuu 2013

(Vastaukset asteikolla 1= täysin eri mieltä, 5= täysin samaa mieltä, EOS = en osaa sanoa)

SUUNNITELMALLISUUS JA ORGANISOITUMINEN	N	KA	MED	KHAJ.	MIN.	MAX.		EOS	1	2	3	4	5
Projektille on selkeästi osoitettavissa oleva tarve	16	4.6	5	0.6	3	5		0	0	0	1	5	10
Projekti reagoi riittävän nopeasti toimintaympäristöönsä (yhteistyökumppanien ja muiden toimijoiden verkosto, poliittinen päätöksenteko pk-seudulla jne.)	16	4.0	4	0.7	3	5		2	0	0	3	8	3
Projekti kykenee vaikuttamaan	16	3.9	4	0.6	3	5		0	0	0	3	11	2
Projektin työntekijöillä ja ohjausryhmällä on selkeä yhteisesti jaettu toiminta-ajatus	16	4.0	4	0.9	2	5		2	0	1	2	7	4
Projektin tavoitteet ovat realistisia	16	4.1	4	0.8	3	5		0	0	0	4	7	5
Projektin resurssit ovat riittävät	16	3.6	3	0.8	3	5		2	0	0	8	4	2
Projektissa toimitaan projektisuunnitelman mukaisesti	16	4.4	4	0.5	4	5		2	0	0	0	8	6
Osaamistani hyödynnetään projektissa tarkoituksenmukaisesti	16	3.9	4	1.2	1	5		0	1	1	3	5	6
Olen sitoutunut projektissa tehtävään kehitystyöhön	16	4.1	4	1.1	1	5		0	1	0	2	7	6
PROJEKTIN TOIMINTA JA TOIMINTAMALLIT													
Loppukäyttäjät (alueen asukkaat, liikkujat) ovat riittävällä tavalla mukana kehitystyössä	16	3.6	4	0.8	2	5		2	0	1	5	6	2
Hankkeen toimet tukevat ympäristön kehittämistä													
a) joukkoliikenteen, pyöräilyn ja kävelyn määrän kasvua	16	4.4	4	0.5	4	5		0	0	0	0	10	6
b) energia- ja ilmastotavoitteiden saavuttamista	16	3.6	3.5	0.9	2	5		0	0	1	7	5	3
c) pääkaupunkiseudun vetovoimaisuutta	16	4.1	4	0.8	2	5		0	0	1	1	10	4
d) pääkaupunkiseudun kilpailukykyä	16	3.5	3.5	1.1	1	5		4	1	0	5	4	2
e) elävää kaupunkikulttuuria	16	4.4	4	0.5	4	5		0	0	0	0	10	6
Projektin toimintamallit ovat vakiinnutettavissa osaksi													

pysyvää toimintaa															
a) Pyöräkeskus	16	4.8	5	0.4	4	5		0	0	0	0	3	13		
b) Marja-Vantaan pyöräilijäystävälliset ratkaisut	16	4.3	4	0.6	3	5		1	0	0	1	8	6		
c) Malmin aseman ympäristön parantaminen	16	4.4	4.5	0.6	3	5		2	0	0	1	6	7		
d) kaupunkilaiset suunnitteluun osallistava toimintamalli	16	4.0	4	0.6	3	5		2	0	0	2	10	2		
e) muotoilun menetelmien hyödyntäminen kaupunkisuunnittelussa	16	4.3	4	0.6	3	5		1	0	0	1	8	6		
f) kehittämisprojektit opiskelijoiden kanssa	16	4.6	5	0.6	3	5		2	0	0	1	3	10		
Projektin keinot ovat oikeita tarpeeseen vastaamiseksi															
a) Pyöräkeskus	16	4.8	5	0.4	4	5		1	0	0	0	3	12		
b) Marja-Vantaan pyöräilijäystävälliset ratkaisut	16	4.5	5	0.7	3	5		3	0	0	1	4	8		
c) Malmin aseman ympäristön parantaminen	16	4.3	4.5	0.9	3	5		4	0	0	3	3	6		
d) kaupunkilaiset suunnitteluun osallistava toimintamalli	16	4.5	5	0.6	3	5		1	0	0	1	6	8		
e) muotoilun menetelmien hyödyntäminen kaupunkisuunnittelussa	16	4.4	5	0.7	3	5		1	0	0	2	5	8		
f) kehittämisprojektit opiskelijoiden kanssa	16	4.6	5	0.8	3	5		3	0	0	2	1	10		
Opiskelijaprojektit ovat onnistunut tapa toteuttaa hanketta	16	4.4	4	0.6	3	5		1	0	0	1	7	7		
Projektissa tehtävä kehitystyö on luonteeltaan innovatiivista	16	4.3	4	0.7	3	5		1	0	0	2	7	6		
Valitut viestintäkanavat saavuttavat projektin kohderyhmät															
a) uutiskirje	16	4.2	4	0.8	3	5		1	0	0	3	6	6		
b) lad.metropolia.fi -sivut	16	3.7	4	0.7	2	5		1	0	1	4	9	1		
c) wiki	16	3.4	3	0.6	2	4		2	0	1	7	6	0		
d) facebook	16	3.9	4	0.8	3	5		2	0	0	5	6	3		
e) mediatiedottaminen ja -näkyvyys	16	3.4	3	0.7	2	5		2	0	1	8	4	1		
f) näkyvyys tapahtumissa	16	3.6	3.5	0.9	2	5		2	0	1	6	5	2		

YHTEISTYÖ												
Projektissa ovat mukana oikeat tahot tavoitteen saavuttamiseksi	16	4.1	4	0.8	3	5	2	0	0	4	5	5
Tunnen riittävästi kehittämiskumppaneiden toimintaa	16	3.3	3	1.0	1	5	2	1	1	6	5	1
Projektin koordinaatiota hoidetaan onnistuneesti	16	4.0	4	0.7	3	5	1	0	0	3	9	3
Projekti toteuttaa edustamani organisaation intressejä	16	4.5	5	0.7	3	5	0	0	0	2	4	10
Kansainvälinen yhteistyö hyödyttää projektia	16	3.7	4	0.8	3	5	5	0	0	5	4	2
Projekti on onnistunut luomaan monialaisen yhteistyöverkoston pääkaupunkiseudun suunnittelijoiden ja muotoilijoiden kesken	16	3.8	4	0.7	3	5	4	0	0	4	6	2
Saan riittävästi tietoa projektin etenemisestä ja toiminnasta	16	4.0	4	1.1	2	5	0	0	2	3	4	7
Projekti tunnetaan toiminta-alueella hyvin	16	3.3	3.5	0.8	2	4	6	0	2	3	5	0
WDC 2012 -yhteistyö hyödyttää projektia	16	3.7	4	0.9	2	5	5	0	1	3	5	2
SEURANTA, ARVIOINTI JA OPPIMINEN												
Projektissa on saavutettu hyviä tuloksia kuluneen vuoden aikana	16	4.2	4	0.7	3	5	0	0	0	2	9	5
Ulkoinen mielenkiinto projektia kohtaan on lisääntynyt	16	4.3	4	0.7	3	5	4	0	0	1	6	5
Kiinnostus projektia kohtaan on lisääntynyt omassa organisaatiossani	16	3.7	4	1.2	1	5	1	1	1	4	4	5

Avoimet vastaukset

Mitkä ovat LAD-projektin keskeisimmät sisällölliset tulokset tähän mennessä?

- Pyöräkeskus ja Malmi
- Pyörrien huoltoasemat Pyöräilykeskus Malmin osalta: yhteistyö paikallisten nuorten kanssa, bussiterminaalien uudet teokset
- Pyöräkeskus ja siitä tehty käyttäjä tutkimus. Myös syntyneiden ideoiden ja konseptien kirja on merkittävä.
- Pyöräkeskuksen palveluiden hahmottaminen tutkimuksen avulla. Marja-Vantaa / Pyöräilykaupunki -ajatuksen hahmottaminen ja sitä tukevien pyöräilijäystävällisten, pyöräilyyn kannustavien palveluiden tuottaminen. Yhteisöllisen suunnittelun haltuunottaminen, kaupunkilaisten mukanaolo
- Yhteistyön ja ymmärryksen lisääminen projektin toimijoiden kesken - hyviä osittain testattuja konsepteja

- Hyviä jatkokehittelyn aiheita - hyvä pohja + hyvä toimintamalli projektin jatkolle
- Opiskelijat ovat tuottaneet kiinnostavia ja oivaltavia konsepteja innovaatiokurssien puitteissa sekä niiden jatkohankkeissa. Työt ovat saaneet yhteistyökumppaneilta erinomaisen vastaanoton ja ilahduttavan moni konsepti on päässyt pilottivaiheeseen. Motivaatio ja sitoutuminen eri osapuolilla erinomaisella tasolla. Projekti on tarjonnut eri organisaatioiden välisen yhteistyöalustan, joka oli yksi tärkeistä tavoitteista. Uusia näkymiä ja kumppaneita on nähtävissä lukemattomasti. Projektin jatkolle ja sen tarjoamille mahdollisuuksille on todella tilausta. Hyviä toteutus/ konsepti esimerkkejä: Pyöräkeskus ja -raportti, tuleva maastopyöräpolut-projekti, Tour de Lippakioski-tapahtuma, pyöräportti
- Mallit jotka osoittavat käyttäjälähtöisen muotoilun mahdollisuudet kaupunkisuunnittelussa eli Marja-Vantaa ja Pyöräkeskus
- pyöräkeskus Malmin aseman kohentaminen ja asukkaiden osallistaminen
- Pyöräilyn edistämiseen liittyvät toimenpiteet
- Yhteiset asemat osalta: Malmin aseman suunnittelukävely, tulevaisuusverstas, seminaari, yhteistyötahojen kytkeminen hankkeeseen Malmilla

Mitä aiheita näet jatkokehitystyölle?

- Pyöräilyn edistäminen edelleen, pyöräilyn liityntä junaliikenteeseen, asukkaiden osallistaminen etenkin sosiaalisesti vaikeilla alueilla. Vaikka työtä on jo aloitettu, toimintakulttuurin juurruttaminen vie aikaa.
- Pyöräkesku(s)i en jatkokehitystyö ja pyöräilijän palvelut reitin varrella. Pyöräilijöiden ja muiden loppukäyttäjien kuuleminen kehityskohteiden valinnassa on tärkeää.
- Pyöräkeskuksen loppuunsaattaminen, siinä on monia detalleja suunniteltavaksi ja muotoiltavaksi käyttövalmiiksi monistettavaksi konseptiksi. Velocity 2015 - tapahtumien tuottaminen pyöräilyn edelleen markkinoimiseksi
- Hienot suunnitelmat pitäisi viedä käytännön tasolle. Malmin asema tyypisiä osallistavia konsepteja lisää.
- jo olemassa olevat konseptit (pyöräkeskus,pyöräilypolut,jne)
- Uusia avauksia kevyenliikenteen aihealueella
- Viitaten edelliseen: LAD hanke ei saisi päättyä hankerahoituksen loppumiseen, vaan toivoisin että hanke jäisi pysyväksi elementiksi opetukseen ja hanketoimintaan. LAD:in teemoissa yhdistyy laajasti ja luontevasti monen eri koulutusohjelman sisällölliset tavoitteet. Miten LAD:in jatko käytännössä järjestetään, täytyy ehdottomasti ratkaista.
- Pyöräilyä tukevien ratkaisujen jatkokehittäminen
- Pyöräilyn ja joukkoliikenteen yhteensovittaminen
- Kestävän liikkumisen houkuttelevuuden parantaminen esim. viihtyisyyttä ja turvallisuuden tunnetta lisäämällä (valaistus, väreys yms.)

Vapaa sana

- Kaupunkilaisten hyvinvointia ja liikkumista edistävät ja helpottavat palvelut ja asiat tekevät kaupungista kiinnostavamman asuinpaikan.

Kommentit arviointilomakkeesta

- Arviointilomaketta on hyvin muokattu projektin erityiskysymyksiä vastaavaksi
- Selkeä ja helposti täytettävä.
- monipuolinen yhdessä kohtaa harhaan johtava, sivu 2 d) kaupunkisuunnitteluun osallistava toimintamalli, voisi lisätä kaupunkilaisten kaupunkisuunnitteluun
- en välttämättä ole oikea ihminen vastaamaan... "itse itsenäni ja omaa työtäni arvioiden"
- Toimiva